

ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี

The Correlation between the Transformational Leadership and ICT
Operational for Secondary School in Kanchanaburi and Ratchaburi

เพ็ญนา ปุยสุวรรณ*
(Pennapa Puisuwan)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ 2) การสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีที และ 3) ปัจจัยภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนมัธยมศึกษากาญจนบุรีและราชบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี จำนวน 48 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก แล้วเจาะจงเลือกตัวแทนผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ) และ ครูผู้สอนรวมผู้ให้ข้อมูล 144 คน

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพและด้านการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพมีอิทธิพลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนมัธยมศึกษากาญจนบุรีและราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้อยตามกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ การสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีที โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

*วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10170 ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ อุทัยแสน

Thesis Master of Education in Educational Administration Bangkok Thonburi University Bangkok 10170

correspondent author: ttan@kuru.ac.th

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study transformational leadership for secondary school in kanchanaburi and ratchaburi, 2) to study ICT operational for secondary school in kanchanaburi and ratchaburi, and 3) to study the relationship between transformational leadership and ICT operational for secondary school in kanchanaburi and ratchaburi. The sample were 48 schools for secondary school in kanchanaburi and ratchaburi. The 3 respondents in each school were; directors deputies and teacher in the secondary schools. There were 144 respondents.

The research instrument was a questionnaire about transformational leadership based on Bass and Avolio concept and using information communication and technology. The statistics used in data analyzing were Percentage, Mean, Standard Deviation and Pearson's Correlation. The research finding revealed as follows: the transformational leadership was found correlated with the ICT operational for secondary school in kanchanaburi and ratchaburi at .01 level of significance.

Keyword: transformational leadership, using information communication and technology

Article history:

Received 20 January 2022

Revised 2 May 2022

Accepted 5 May 2022

SIMILARITY INDEX = 6.94 %

1. บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในปัจจุบันที่จำเป็นต้องสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้เกิดขึ้น ข้อดีของเทคโนโลยีสารสนเทศคือสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกรวดเร็ว และกลายเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินการทุกด้านทุกระบบ รวมไปถึงระบบการศึกษาที่ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการขับเคลื่อนในระบบการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการวางแผนและจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะมองเห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นในระบบของการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้บริหารยังต้องเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างออกไปจากฝ่ายปฏิบัติการหรือครู ต้องเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ กำหนดนโยบายทางการศึกษา หลักสูตรการศึกษา เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ (ยีน ภัวรวรรณ และสมชาย นำประเสริฐชัย, 2546: 2) ปัจจุบันเรามากจะได้ยินคำว่าไอซีทีกันเสมอ ในเชิงการแข่งขันคนที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้น จึงจะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ที่เราเรียกว่า ยุคสมัยของการดำรงชีวิตภายใต้การแข่งขันด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge-based economy/society) การนำไอซีทีไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในวงการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากไอซีทีเป็นเครื่องมือที่ได้รับการยอมรับว่ามีศักยภาพสูงกว่าเครื่องมือการสอนอื่น ๆ เราสามารถใช้ไอซีทีเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ คำว่า “ICT” ย่อมาจาก Information and Communication Technologies หรือไอซีที หมายถึง การรวมตัวกันของเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และเทคโนโลยีการสื่อสาร (CT) เพื่อให้เกิดการนำข้อมูลข่าวสารมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ หรือหมวดหมู่ เพื่อให้ทุกคนที่สนใจเข้าถึงข้อมูล และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามกรอบแนวความคิดทั้ง 6 ประการ ดังกล่าวจัดเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นที่สำคัญในสาระขอบข่ายเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกันกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งสำคัญที่คุณครู จะทำให้เด็กๆเรียนรู้ได้เข้าใจเป็นอย่างดี ก็คือเครื่องมือที่เรียกว่า “สื่อการเรียนรู้” และสื่อการเรียนรู้ที่ดีที่สุดก็คือ สิ่งที่จะสื่อให้เด็กเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ได้ดีที่สุด ซึ่งมีมากมายหลากหลาย การเรียนรู้ในบางเรื่องแค่คุณครูบอกเล่าหรือแสดงท่าทาง เด็กก็เข้าใจได้ และในบางเรื่องต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ฯลฯ เข้ามาช่วย การพิจารณาใช้สื่อฯ ไม่ควรยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สื่อฯ ทุกชนิดมีคุณค่าและมีความสำคัญที่แตกต่าง ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่จะนำมาใช้ เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคของคนใน Generation Z เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ชอบใช้ Internet หรือที่เรียกว่าชาวเน็ต (Netizen) เด็กยุคใหม่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะเปลี่ยนจากเดิมโดยให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงต้องมีทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ์ ชูสอน, 2557: 94)

จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับคัดเลือกให้เป็นจังหวัดดำเนินการนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 6 ภาค ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเป็นพื้นที่นำร่องเพิ่มเติมอีก 3 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เชียงใหม่และกาญจนบุรี จากเดิมสถานศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี เดิมอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 28 มกราคม 2564 เขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มจำนวนจาก 42 เป็น 62 เขต (ราชกิจจานุเบกษา, 2564) ปัจจุบันเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดราชบุรี ซึ่งทั้งสองจังหวัดเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองในระดับสูง มีการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน และจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีที เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อใช้ในการ

บริหารจัดการศึกษา และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นระบบ และสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากสรุปผลจากการวิเคราะห์จุดอ่อนในการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรีและราชบุรีจำเป็นต้องปรับปรุงในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของสถานศึกษา และการพัฒนาครูผู้สอนทางการศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพที่เป็นจริง (แนวทางการขับเคลื่อน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี, 2561)

การบริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้นำเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามไม่ใช่ผู้บริหารทุกคนจะเป็นผู้นำได้ เพราะการเป็นผู้นำที่แท้จริงต้องเกิดขึ้นจากการสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นเกิดความต้องการที่จะทำตาม ไม่ใช่การทำตามอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ด้วยเหตุนี้การพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเหล่านี้ต้องเป็นผู้มีอิทธิพลในการโน้มน้าวและผลักดันให้ทำในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จล้ำหน้าสถานศึกษาอื่นอย่างก้าวกระโดด ผู้บริหารจึงถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในสถานศึกษา จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียน (นภสันทน์ เบิกสีใส, 2557; นงลักษณ์ ศิริพิท, 2561; ดาวประดับ เรื่องศิริสาโรจน์ ผ่องศากุล และ นิพนธ์ วรรณเวช, 2564) ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาเพื่อทราบถึงภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี ตามแนวคิดของบาสและอวลีโอ (Bass and Avolio, 1989) เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ และยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. 2557-2559 ได้แก่ 1) พัฒนาความรู้ของครูผู้สอน 2) พัฒนาสื่อการเรียนการสอน 3) พัฒนาโครงสร้างด้านไอซีที 4) พัฒนาระบบไอซีทีด้านการจัดการ 5) พัฒนางานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีในโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษากาญจนบุรีและราชบุรี
2. เพื่อทราบการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี
3. เพื่อทราบปัจจัยภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนมัธยมศึกษากาญจนบุรีและราชบุรี

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพตามแนวคิดของบาสและอวลีโอ (Bass and Avolio, 1989 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2543: 22-24; ธัญลักษณ์ โพธิ์ช่วย, 2562: 412) Bass (1985) ศึกษาเพิ่มเติมงานของ Burns (1978) เกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Hill et al. 2012) ภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ อิทธิพลในอุดมคติ (idealized influence) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation) การกระตุ้นทางปัญญา (intellectual stimulation) และการพิจารณาเป็น

รายบุคคล (individualized consideration) อิทธิพลในอุดมคติ สามารถกำหนดได้ว่าเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง นอกจากนี้ ผู้นำมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเคารพและให้เกียรติ รวมทั้งใส่ความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญในตนเอง (Bass, 1985) อิทธิพลในอุดมคติ ยังกำหนดความรู้สึกของความภาคภูมิใจ ความชื่นชม ความไว้วางใจ และความเคารพที่ผู้ร่วมงานให้ความสำคัญกับผู้นำเหล่านี้ (Puffer and McCarthy, 2008) แรงจูงใจที่สร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง ความจริงที่ว่าผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ตั้งความคาดหวังไว้อย่างสูงต่อผู้ร่วมงาน และใช้จินตภาพและสัญลักษณ์กระตุ้นจิตวิญญาณในการทำงานให้เกิดขึ้น สื่อสารให้ผู้ร่วมงานเห็นความสำคัญของเป้าหมายขององค์กร (Hoffman et al., 2011) การกระตุ้นทางปัญญา เกี่ยวข้องกับ ผู้นำพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ร่วมกันแก้ปัญหา ปรับปรุงวิธีการทำงาน กล้าแสดงความคิดเห็นและพิจารณาปัญหาในทุกแง่มุม ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการทำงาน รวมถึงการให้อำนาจแก่ผู้ร่วมงานในการแก้ปัญหา และองค์ประกอบสุดท้าย การพิจารณาเป็นรายบุคคล (individualized consideration) ระบุว่าผู้นำให้ความสำคัญกับความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล คอยให้คำชี้แนะ พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงตนเอง การศึกษานี้ใช้องค์ประกอบทั้งหมดเพื่อวัดภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ (Eyal and Kark, 2004; Yang, 2008)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนแนวคิดของแผนแม่บทไอซีทีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557-2559 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557-2559: 3) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) พัฒนาความรู้ของครูผู้สอน 2) พัฒนาสื่อการเรียนการสอน 3) พัฒนาโครงสร้างด้านไอซีที 4) พัฒนาระบบไอซีทีด้านการจัดการ และ 5) พัฒนางานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีในโรงเรียน ดาวประดับ เรืองศิริ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล และ นิพนธ์ วรรณเวช (2564); สุรินทร์ รัตนศิริ (2557) การบริหารไอซีทีในสถานศึกษา ดำเนินการตามแนวคิดยุทธศาสตร์การใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ ภายใต้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้ไอซีที 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยไอซีที 3) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีทีเพื่อสนับสนุนการศึกษา และ 4) ด้านการใช้ไอซีทีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษาที่เอื้อต่อการสร้างธรรมาภิบาล และการดำเนินงานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีในโรงเรียน

การสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีให้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ทั้งนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุนงานบริการจำเป็นต้องให้ความสำคัญ เพื่อพัฒนาขับเคลื่อนการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครอบคลุมทุกด้าน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ให้ระบบการศึกษามีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามกับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 144 คน

3.2 ขอบเขตการวิจัย

1. **ด้านเนื้อหา** วิเคราะห์ทฤษฎีเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพสถานศึกษาและการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนตามแนวคิดของแผนแม่บทไอซีทีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557-2559 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. **ด้านพื้นที่** โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี จำนวน 55 โรงเรียน

3.3 ประชากรและตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี" เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรีเป็นหน่วยวิเคราะห์

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 55 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี จำนวน 48 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก แล้วเจาะจงเลือกตัวแทนผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ) และ ครูผู้สอน รวมผู้ให้ข้อมูล 144 คน

3.4 เครื่องมือวิจัย / วิธีการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือวิจัย และรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. ตำแหน่งในโรงเรียน และ 5. ประสบการณ์

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ตามแนวคิดบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1989) ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (5-point rating scale) ตามวิธีของ Likert (1932) จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามแนวคิด และทฤษฎี ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1) อิทธิพลในอุดมคติ มี 5 ข้อ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ มี 5 ข้อ 3) การกระตุ้นทางปัญญา มี 5 ข้อ และ 4) การพิจารณาเป็นรายบุคคล มี 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีที ตามแผนแม่บทไอซีทีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557-2559 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (5-point rating scale) ตามวิธีของ Likert (1932) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน) โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามแนวคิด และทฤษฎี ประกอบด้วยการพัฒนา 5 ด้าน คือ 1) พัฒนาความรู้ของครูผู้สอนมี 7 ข้อ 2) พัฒนาสื่อการเรียนการสอน มี 10 ข้อ 3) พัฒนาโครงสร้างด้านไอซีที มี 6 ข้อ 4) พัฒนาระบบไอซีทีด้านการจัดการ มี 6 ข้อ และ 5) พัฒนางานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีในโรงเรียน มี 6 ข้อ

4. ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.81) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.78) อิทธิพลในอุดมคติ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.84) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพิจารณาเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.86)

การสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แสดงให้เห็นว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คือ พัฒนาความรู้ของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือ พัฒนาระบบไอซีทีด้านการจัดการ ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.77) พัฒนาโครงสร้างด้านไอซีที ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.87) พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.88) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ พัฒนางานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.95)

ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ (X_{tot}) มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีที (Y_{tot}) ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ ($R^2 = .859$) พบว่า อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพด้านอิทธิพลในอุดมคติและด้านการพิจารณาเป็นรายบุคคล มีส่งผลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี

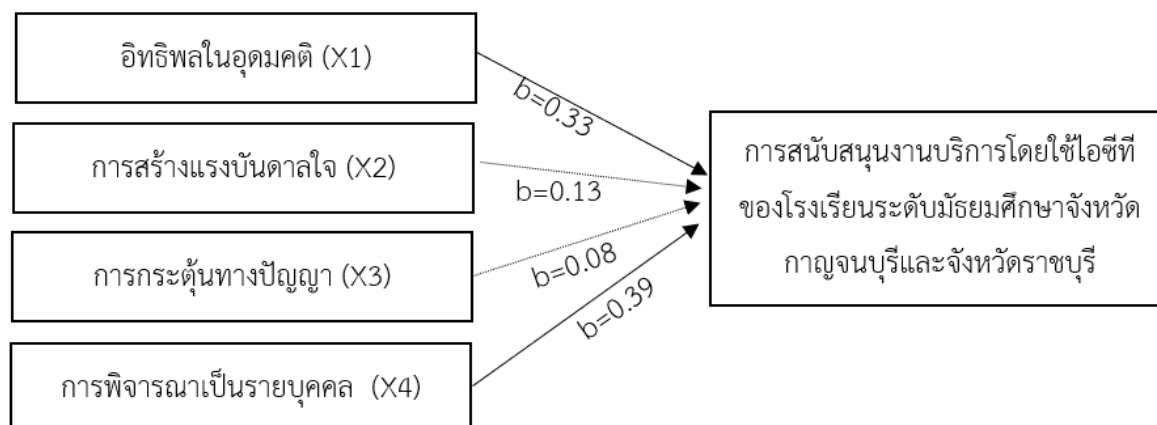
ตารางที่ 1 อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี

	B	SE	Beta	t	sig
(Constant)	0.20	0.15		1.30	0.20
อิทธิพลในอุดมคติ (X_1)	0.33	0.07	0.34	4.36**	0.00
การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2)	0.13	0.09	0.13	1.50	0.14
การกระตุ้นทางปัญญา (X_3)	0.08	0.10	0.08	0.83	0.41
การพิจารณาเป็นรายบุคคล (X_4)	0.39	0.08	0.42	4.82**	0.00

$R^2 = .859$

ผลการวิจัยพบว่าอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี ประกอบไปด้วย การพิจารณาเป็นรายบุคคล ($b=0.39$) และ อิทธิพลในอุดมคติ ($b=0.33$) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดรวมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 85.90 ($R^2 = 0.859$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ด้านการพิจารณาเป็นรายบุคคล และด้านอิทธิพลในอุดมคติ ส่งผลในเชิงบวกต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$Y_{tot} = 0.20 + 0.33X_1^{**} + 0.13X_2 + 0.08X_3 + 0.39X_4^{**}$$

แผนภาพที่ 1 อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปและอภิปรายผล

อิทธิพลของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพด้าน อิทธิพลในอุดมคติและด้านการพิจารณาเป็นรายบุคคลที่ส่งผลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการประพาดตินเป็นแบบอย่างทำให้ครูผู้สอนเกิดความยกย่องเคารพนับถือ โดยครูผู้สอนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ทำงานร่วมกัน และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน คุณลักษณะของผู้นำ คือ มีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตามสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต ประพาดตินเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม มีความเฉลียวฉลาด มีความตั้งใจ เชื่อมมั่นในตนเองมีความแน่วแนในอุดมการณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภสันต์ เบิกสีใส (2557: บทคัดย่อ) พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนันต์ โพธิกุล (2562: 307) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมพยากรณ์แนวโน้มความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ร้อยละ 53.90 และให้ข้อเสนอแนะในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สามารถทำงานได้อย่างลุล่วง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนันต์ โพธิกุล (2562: 294) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านผู้นำที่ดีต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้คนอื่นมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสูงสุด รองลงมาด้านการปรับองค์การเพื่อมุ่งไปสู่แนวทางที่ต้องการ และต่ำสุดด้านการวางแผนทางองค์การไปสู่อนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิวพร ไตรภพ และ นพดล พันธุ์พานิช (2562: 1761) พบว่าความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านอิทธิพลอุดมการณ์มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกกับความสามารถทางการบัญชีด้านเทคโนโลยีระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ส่วนด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญามีอิทธิพลต่อการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนันต์ โพธิกุล (2562: 307) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระจายอำนาจ

หรือการมอบอำนาจการตัดสินใจไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สาเหตุมาจากการบริหารงานของระบบราชการ ซึ่งมีการบริหารงานตามสายการบังคับบัญชาเป็นส่วนใหญ่ ทั้งที่ได้มีการปฏิรูประบบราชการให้มีการกระจายอำนาจหรือการมอบอำนาจการตัดสินใจ แต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อีกทั้งน่าจะมาจากการทำงานที่ยึดกฎ ระเบียบมากเกินไป ขาดการยืดหยุ่นที่เหมาะสมในการทำงาน และวัฒนธรรมในการทำงานของข้าราชการ

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี พบว่า ด้านการพิจารณาเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาให้การดูแลเอาใจใส่ ให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษาบุคลากรเป็นรายบุคคล มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง ให้โอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความสามารถพิเศษได้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดความแตกต่างจากแนวคิดหรือวิธีปฏิบัติที่เคยปฏิบัติ

2. การสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี พบว่า พัฒนางานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยการใช้ระบบไอซีทีที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ ก่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ใหม่ เกิดเป็นนวัตกรรมในการทำงาน ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี มีความสัมพันธ์ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ดังนั้น ผู้บริหารต้องมุ่งเน้นการแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยเน้นการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติงานในแต่ละวัน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่งเสริม สนับสนุนและจัดให้ครูมีการศึกษาอบรม และศึกษาดูงานด้านไอซีทีที่ทันสมัย รวมทั้งจัดให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถใช้งานไอซีทีที่ทันสมัย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสนับสนุนงานบริการโดยใช้ไอซีทีของโรงเรียน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเชิงลึกมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยในเชิงปริมาณ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แนวทางการขับเคลื่อน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี, [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 6 มกราคม 2565, จาก <http://shorturl.at/mqvxB>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา, [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 6 มกราคม 2565, จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/038/T_0004.PDF
- ดาวประดับ เรืองศิริ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล และ นิพนธ์ วรรณเวช. (2564). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีและราชบุรี. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 4(3). 1105-1112.
- ัญญลักษณ์ โพธิ์ช่วย. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(1). 407-420.
- นงลักษณ์ ศิริพัก. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภัสนันท์ เบิกสีโส. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษากับการดำเนินงานตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 23. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยีน ภู่วรรณ สมชาย นำประเสริฐชัย. (2546). ไอซีทีเพื่อการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2543). ผลการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินูญานิพนธ์ สาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิวพร ไตรภพ และ นพดล พันธุ์พานิช. (2562). การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจโลจิสติกส์ในประเทศไทย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์. 7(6). 1755-1767.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ ชูสอน. (2557). ภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์: แนวคิดและการวิจัย Global Leadership: Concept and Research. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี 4 ปี (พ.ศ.2562 - 2565), ค้นเมื่อ 6 มกราคม 2565, shorturl.at/jswIU
- สุรินทร์ รัตนศิริ. (2557). กลยุทธ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.
- อนันต์ โพธิกุล. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 6(2). 297-309.

- อนันต์ โพธิกุล. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**. 6(1). 285–298.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1989). Potential biases in leadership measures: How prototypes, leniency, and general satisfaction relate to ratings and rankings of transformational and transactional leadership constructs. **Educational and Psychological Measurement**. 49(3). 509–527.
- Bass, Bernard M. (1985). **Leadership and Performance Beyond Expectations**. New York: Free Press, New York: Collier Macmillan.
- Burns, James M. (1978). **Leadership**. 1st ed. New York: Harper & Row.
- Eyal, Ori, and Ronit Kark. (2004). How Do Transformational Leaders Transform Organizations? A Study of the Relationship Between Leadership and Entrepreneurship. **Leadership and Policy in Schools**. 3(3). 211–235.
- Hill, N. Sharon, Myeong-Gu Seo, Jae Hyeung Kang, and M. Susan Taylor. (2012). Building employee commitment to change across organizational levels: The influence of hierarchical distance and direct managers' transformational leadership. **Organization Science**. 23(3). 758–777.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30. 607-610.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. **Archives of Psychology**. 22(140). 55.
- Puffer, Sheila M., and Daniel J. McCarthy. (2008). Ethical turnarounds and transformational leadership: A global imperative for corporate social responsibility. **Thunderbird International Business Review**. 50(5). 303–314.
- Yang, Chung-Wen. (2008). The Relationships Among Leadership Styles, Entrepreneurial Orientation, and Business Performance. **Managing Global Transitions**. 6. 257-275.